

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

04.07.2025.

Nr. 10.7/4/2025

Atzinums

par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) ieguvei nekustamajā īpašumā “Vidus Mālnieki” un nekustamajā īpašumā “Jelinskas”, Drabešu pagastā, Cēsu novadā

Derīgs līdz 2028. gada 4. jūlijam

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “FONO”, reģistrācijas Nr. 44103052187, juridiskā adrese: Rīgas iela 47 – 1, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101 (turpmāk – Ierosinātāja), elektroniskā pasta adrese: lauris@fono.lv. (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Ģeo Eko Risinājumi”, reģistrācijas Nr. 40103207530, juridiskā adrese: Ēveles iela 14 k-1 – 2, Rīga, LV-1013, elektroniskā pasta adrese: info@geoeko.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Enerģētikas un vides aģentūrā:

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums) iesniegts Enerģētikas un vides aģentūrā¹ (turpmāk – Aģentūra) 2025. gada 17. janvārī. Ziņojuma aktualizētā redakcija Aģentūrā iesniegta 2025. gada 20. maijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Smilts-grants un smilts ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Nekustamā īpašuma “Vidus Mālnieki” (kadastra Nr. 4246 002 0297) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0775 un nekustamā īpašuma “Jelinskas” (kadastra Nr. 4246 002 0406) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0406, Drabešu pagasts, Cēsu novads (turpmāk –

¹ Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

Darbības vieta), kas ietver smilts-grants un smilts atradnes “Puškini” iecirkni “Vidus Mālnieki” (turpmāk arī – Atradne “Vidus Mālnieki”),

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) objekts ir smilts-grants un smilts (turpmāk arī – derīgie izrakteņi) ieguve Atradnē “Vidus Mālnieki” (platība: 6,942 ha) un tai pieguļošajā teritorijā 0,69 ha platībā, kas ietilpst nekustamā īpašuma “Jelinskas” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0406. Kopējā platība, kurā Ziņojumā novērtēta derīgo izrakteņu ieguves ietekme uz vidi ir 7,6315 ha.
- 3.1.2. Atradnē “Vidus Mālnieki” akceptēti N kategorijas krājumi: smilts-grants 28,86 tūkst. m³ apjomā un smilts – 367,33 tūkst. m³. Visi akceptētie krājumi atrodas virs gruntsūdens līmeņa. Ziņojumā, pamatojoties uz atradnes “Puškini” 1953. gada ģeoloģiskās izpētes datiem, pieņemts, ka nekustamā īpašuma “Jelinskas” zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0406 daļā, kas atrodas ārpus atradnes “Vidus Mālnieki”, derīgo izrakteņu krājumu apjoms varētu būt līdz 39,95 tūkst. m³.
- 3.1.3. Derīgo izrakteņu ieguve netiek plānota Atradnes “Vidus Mālnieki” daļā, kas atrodas tuvāk par 100 m no valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Lejaspeļu senkapī” (valsts aizsardzības Nr. 400)², tādējādi faktiskā derīgo izrakteņu ieguve tiks veikta līdz ~ 5,086 ha lielā platībā.
- 3.1.4. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt divās kāplēs atklātā karjerā ar kausa ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju. Paredzētās darbības ietvaros plānota smilts-grants un smilts ieguve (līdz 60 tūkst. m³ derīgo izrakteņu gadā), kā arī iegūtā materiāla pārstrāde – drupināšana un šķirošana (sijāšana).
- 3.1.5. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt virs gruntsūdens līmeņa, un nav paredzēta gruntsūdens līmeņa pazemināšana un novadišana ārpus ieguves vietas.
- 3.1.6. Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā pārvalde (turpmāk – Dienests) ar 2021. gada 10 jūnija lēmumu “*Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. VI21SI0064*” (turpmāk – Lēmums Nr. VI21SI0064) piemēroja IVN procedūru smilts-grants un smilts ieguvei Atradnē “Vidus Mālnieki”.
- 3.1.7. Aģentūra 2022. gada 26. septembrī Ierosinātājai izdeva Programmu Nr. 5-03/25/2022 “*ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguvei atradnes “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”, nekustamā īpašuma “Vidus Mālnieki” (kadastra numurs 4246 002 0297) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0297 un nekustamā īpašuma “Jelinskas” (kadastra numurs 4246 002 0406) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0406, Drabešu pagastā, Cēsu novadā*” (turpmāk – Programma).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Aģentūra neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti ietvert Izpētes teritorijas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas apstākļu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un kurš ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Aģentūra tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos Izpētes teritoriju raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.

² Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2022. gada 31. oktobra vēstulē Nr. 05-01/5194 iekļautajiem nosacījumiem (pievienota Ziņojuma 5. pielikumā).

- 3.2.2. Paredzētās darbības vieta atrodas ~ 0,5 km attālumā R virzienā no valsts reģionālā autoceļa P20 *Valmiera–Cēsis–Drabeši* (turpmāk – Autoceļš P20) un ~ 70 m attālumā Z virzienā no pašvaldības autoceļa ar asfalta segumu *Puškina krustojums–Celmiņi*.
- 3.2.3. Darbības vietai tuvākās apdzīvotās vietas ir Līvu ciems ~ 0,7 km attālumā uz Z, Drabešu ciems ~ 2 km attālumā uz DA un Cēsis ~ 2,5 km attālumā uz Z. Savukārt tuvākās viensētas izvietotas Z virzienā no Darbības vietas – “*Miķīši*” ~ 0,15 km attālumā, “*Lejas Peles*” ~ 0,27 km attālumā un “*Kalna Peles*” ~ 0,45 km attālumā. Darbības vietai tuvumā esošās dzīvojamās mājas uzskaitītas Ziņojuma 3.4.2. un 4.7.1 tabulā.
- 3.2.4. Atbilstoši spēkā esošajam Amatas novada teritorijas plānojuma 2014.–2025. gadam (ar 2018. gada grozījumiem)³ (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafisko daļu “Amatas novada Drabešu pagasta teritorijas funkcionālais zonējums” (turpmāk – Grafiskā daļa) Darbības vieta atrodas *Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R1)* un *Mežu teritorijā (M)*. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 354. un 419. punktu minētajās funkcionālajās zonās (*R1* un *M*) derīgo izrakteņu ieguve ir pieļaujama.
- 3.2.5. Atbilstoši valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) Zemes dzīļu informācijas sistēmā esošajai informācijai⁴ Darbības vietas apkārtnē (2 km rādiusā) ir izvietotas vairākas citas derīgo izrakteņu atradnes (skatīt Ziņojuma 3.5.1. attēlu un 3.5.1. tabulu):
- 3.2.5.1. sešām apkaimes atradnēm zemes dzīļu izmantošanai ir izsniegta un spēkā esoša dokumentācija (pašvaldības atļauja). Smilts-grants un smilts atradnei “*Uplandi*”, kas piekļaujas Darbības vietai, atļauja derīga līdz 2034. gada 24. septembrim, smilts atradnei “*Inkuļi*” (~ 100 m attālumā) atļauja derīga līdz 2041. gada 13. aprīlim, smilts-grants, smilts un smilšmāla atradnei “*Meža Cīruļi*” (~ 450 m attālumā) atļauja derīga līdz 2042. gada 20. jūnijam, smilts-grants un smilts atradnei “*Rēzes*” (~ 1,2 km attālumā) atļauja derīga līdz 2043. gada 6. jūnijam, smilts-grants un smilts atradnei “*Jaunrēzes*” (~ 1,3 km attālumā) atļauja derīga līdz 2040. gada 29. novembrim un smilts-grants un smilts atradnei “*Savieši*” (~ 1,5 km attālumā) atļauja derīga līdz 2045. gada 1. jūnijam.
- 3.2.5.2. trim citām apkaimes atradnēm agrāk ir bijusi izsniegta atļauja zemes dzīļu izmantošanai, bet šobrīd beidzies izsniegtās pašvaldības atļaujas termiņš. Atradnes “*Puškini 3*” iecirknim “*Grantskalni*” (~ 300 m attālumā) atļaujas termiņš beidzies 2019. gada 7. jūlijā, pēdējo reizi ieguve veikta 2017. gadā (atlikušie krājumi uz 2018. gada 1. janvāri: smilts-grants 169 tūkst. m³, smilts 5,01 tūkst. m³), atradnes “*Puškini*” iecirknim “*Puškini 3*” (~ 200 m attālumā) atļaujas termiņš beidzies 2023. gada 20. jūnijā, pēdējo reizi ieguve veikta 2019. gadā (atlikušie krājumi uz 2020. gada 1. janvāri: smilts-grants 126,78 tūkst. m³, smilts 83,69 tūkst. m³). Atradnes “*Mālnieki*” (piekļaujas Darbības vietas R malai) atļaujas derīguma termiņš beidzās 2023. gada 10. jūnijā (krājumi uz 2004. gada 1. janvāri: smilts-grants 63,8 tūkst. m³, smilts 109,11 tūkst. m³)
- 3.2.6. Ziņojuma 1. pielikumā pievienotajā sugu un biotopu ekspertes atzinumā cita starpā analizētas arī vēsturiskās kartes un secināts, ka Darbības vietā (īpašumā “*Jelinskas*” un daļēji arī īpašumā “*Vidus Mālnieki*”) jau pagājušā gadsimta 60-ajos gados ir bijusi derīgo izrakteņu ieguves vieta.
- 3.2.7. Paredzētās darbības ietekmes zonā, uz R blakus esošajā nekustamajā īpašumā “*Mežvidi*” (kadastra Nr. 4246 002 0569) atrodas SIA “8 CBR” asfaltbetona ražotne, kuras darbībai

³ Amatas novada teritorijas (*administratīvā teritorija līdz 01.07.2021.*) plānojums no 2012.–2024. gadam (ar 2018. gada grozījumiem), pieejams - https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_12402 (skatīts 24.02.2025.).

⁴ Pieejams - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> (skatīts 24.02.2025.).

Valsts vides dienests ir izsniedzis atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VA14IB0001. Informācija par to, kā Paredzētās darbības kontekstā novērtēta asfaltbetona rūpnīcas darbības (t.sk. transporta) ietekme, sniegta Ziņojuma 3.6.1. nodaļā.

- 3.2.8. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, Paredzētās darbības teritorija atrodas Vidzemes augstienes Mežoles pauguraines R daļā. Darbības vietā reljefs raksturots kā viļņains un antropogēni ietekmēts. Atbilstoši ģeoloģiskās izpētes datiem Darbības vietu sedz līdz 0,3 m biezs smilšainas augsnes slānis, zem kura iegul glaciģēnie nogulumi (smilšmāls un mālsmilts) vidēji 2,16 m biezumā. Zem glaciģēnajiem nogulumiem iegul derīgā slāņkopa – glaciofluviālie nogulumi (smilts un smilts-grants) līdz 11,1 m biezumā. Teritorijas ģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 3.3. nodaļā.
- 3.2.9. Darbības vieta atrodas Gaujas upju baseinu apgabalā, Rakšupes sateces baseinā. Darbības vieta atrodas ārpus LVĢMC plūdu riska teritorijas⁵. Atradnes “Vidus Mālnieki” teritorijā un tās tiešā tuvumā nav ievērojamu dabisku ūdensteču vai ūdenstilpju. Tuvākā ūdenstece ir Simtupe (nosaukumi kartēs arī Rakšupe un Rakšupīte)⁶, kas tuvākajā vietā atrodas ~250 m attālumā D virzienā no Darbības vietas. Rakšupe ieplūst Gaujā, kas atrodas ~2,2 km attālumā R virzienā. Atbilstoši valsts SIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas datiem⁷ Darbības vietā nav meliorācijas sistēmu un tās infrastruktūras. Gruntsūdens līmenis Darbības vietas un tās apkārtējās teritorijas ģeoloģiskās izpētes laikā (1951.–1953. g.) fiksēts tikai divos urbumos, taču krājumu aprēķina laukumā (Atradnes “Vidus Mālnieki” teritorijā) netika konstatēts. Ziņojumā novērtēts, ka gruntsūdens plūsmas virziens vērsts no Paredzētās darbības vietas D virzienā, kas saistīts ar būtisku reljefa pazeminājumu Simtupes virzienā. Teritorijas detalizēts hidroģeoloģisko un hidroloģisko apstākļu raksturojums sniegts Ziņojuma 3.1. un 3.2. nodaļās.
- 3.2.10. Darbības vieta atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – Gaujas nacionālajā parkā (tā neitrālajā zonā), kas iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklā. Paredzētās darbības potenciālās ietekmes zonā esošo dabas vērtību raksturojums sniegts Ziņojuma 3.9. nodaļā, un 3.10. nodaļā sniegts ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) (turpmāk arī – *Natura 2000* teritorija) novērtējums. Darbības vietas apsekošanu veica sertificēta sugu un biotopu eksperte Iveta Donika⁸ (turpmāk – Biotopu eksperte), 2021. gada 21. maijā sniedzot atzinumu par biotopu grupām meži un virsāji (Ziņojuma 1. pielikums). Par plānoto derīgo izraktnu ieguves iespējamo ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām pūčveidīgo putnu *Strigiformes* sugām atzinumu sniedzis sertificēts eksperts Gaidis Grandāns⁹ (turpmāk – Ornitologs) (Ziņojuma 7. pielikums).
- 3.2.11. Biotopu eksperte atzinumā ir konstatējusi, ka saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) dabas datu pārvaldības sistēmā (turpmāk – DDPS) “Ozols”¹⁰ informāciju Darbības vietā nav reģistrēti aizsargājami dabas objekti. Biotopu eksperte Darbības vietas apsekojuma laikā nav konstatējusi īpaši aizsargājamās sugas, Eiropas Savienībā un Latvijā īpaši aizsargājamus biotopus, kā arī dižkokus vai citas dabas daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgus dabas objektus.

⁵ Pieejams - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes> (skatīts 24.02.2025.).

⁶ Teritorijas plānojumā – Rakšupīte; Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras karšu pārlūkā (<https://kartes.lgia.gov.lv>) – Rakšupe (Rakšupīte).

⁷ Pieejams - <https://www.melioracija.lv/>. (skatīta 25.02.2025.).

⁸ Eksperta sertifikāts Nr. 119, specializācija – biotopu grupas *meži un virsāji* un *minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji* (derīgs līdz 27.07.2027. par biotopu grupu *meži un virsāji*; derīgs līdz 31.07.2025. par biotopu grupu *minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji*).

⁹ Eksperta sertifikāts Nr. 061, specializācija – sugu grupa *putni* (derīgs līdz 15.02.2029.).

¹⁰ Pieejams - <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīts 26.06.2025.).

- 3.2.12. Ornitologa atzinumā norādīts, ka, pamatojoties uz sugu aizsardzības plānā “Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns”¹¹ ietverto informāciju, Paredzētās darbības teritorijā nav īpaši aizsargājamu pūču sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgu teritoriju, tomēr, balstoties uz ekoloģiskās nišas modeļa analīzes rezultātiem tā ir novērtēta kā teritorija, kur ietekmes uz sugas aizsardzību novērtējumos nepieciešams veikt apodziņa inventarizāciju.
- 3.2.13. Atbilstoši DAP DDPS “Ozols” pieejamajai informācijai Darbības vietai tuvākie īpaši aizsargājamie biotopi ir 6510 *Mēreni mitras pļavas*, kas atrodas ~ 70 m attālumā ZA virzienā, 6270* *Sugām bagātas ganības* un pļavas laukumi ~ 130 m attālumā ZA virzienā un ~ 230 m attālumā R virzienā, un 3260 *Upju straujtecēs un dabiski upju posmi* ~ 250 m attālumā D virzienā. Tuvākie mikroliegumi atrodas ~ 7 km attālumā no Darbības vietas un veidoti mazā ērgļa *Clanga pomarina* aizsardzībai.
- 3.2.14. Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes kultūras pieminekļu sarakstam¹² Darbības vieta pilnībā atrodas valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Lejaspeļu senkapi” (valsts aizsardzības Nr. 400) 500 m aizsardzības zonā, bet tās D daļa reģiona nozīmes arheoloģijas pieminekļu “Uplantu apmetne” (valsts aizsardzības Nr. 403) un “Uplantu viduslaiku kapsēta” (valsts aizsardzības Nr. 405) aizsardzības zonā. Ziņojuma 3.11. nodaļā sniegts Darbības vietas tuvumā esošo kultūras pieminekļu uzskaitījums un to atrašanās vietas parādītas 3.11.2. attēlā. Ziņojuma 5. pielikumā pievienota Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2022. gada 31. oktobra vēstule Nr. 05-01/5194, kurā norādīts, ka derīgo izrakteņu ieguves vietas izveide nav pieļaujama tuvāk nekā 100 m attālumā no Lejaspeļu senkapiem.
- 3.2.15. Teritorijas plānojumā un Gaujas nacionālā parka dabas aizsardzības plānā (2023.–2035. gadam)¹³ Darbības vieta un tās piegulošā teritorija nav noteikta kā ainaviski vērtīga teritorija. Ne Autoceļš P20, ne citi Paredzētās darbības vietas apkārtnes ceļi nav minētajos dokumentos nav izcelti kā ainaviski ceļi. Darbības vietai tuvākā ainaviski nozīmīgā teritorija norādīta uz A no Autoceļa P20, t.i. ~ 0,5 km attālumā.
- 3.2.16. Atbilstoši Valsts vides dienesta Piesārņoto vietu pārvaldības sistēma¹⁴ datiem Darbības vietai tuvākā potenciāli piesārņotā vieta atrodas asfaltbetona rūpnīcas teritorijā nekustamajā īpašumā “Mežvidi” (Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas Nr. 1263).

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Derīgo izrakteņu ieguve paredzēta Atradnē “Vidus Mālnieki” un tai piegulošajā teritorijā 0,69 ha platībā, kas pašlaik atrodas ārpus Atradnes “Vidus Mālnieki” ieguves limita laukuma. Derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta Atradnes “Vidus Mālnieki” teritorijā, kas atrodas tuvāk nekā 100 m attālumā no valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Lejaspeļu senkapi”, līdz ar to faktiskā derīgo izrakteņu ieguve tiks veikta līdz ~ 5,086 ha lielā platībā. Kultūras pieminekļa “Lejaspeļu senkapi” izvietojums un zona 100 m attālumā no tā parādīta Ziņojuma 2.2.1. attēlā.
- 3.3.2. Gada laikā plānots iegūt līdz 60 tūkst. m³ (117 tūkst. t¹⁵) derīgo izrakteņu. Derīgos izrakteņus paredzēts iegūt līdz akceptētajam krājumu dziļumam (līdz ~ 15 m no zemes

¹¹ Pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029>.

¹² Pieejams - <https://karte.mantojums.lv/> (skatīts 25.02.2025.).

¹³ Pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/gaujas-nacionalais-parks#dabas-aizsardzibas-plans-20232035>.

¹⁴ Pieejams - <https://pvps.vvd.gov.lv/> (skatīts 25.02.2025.).

¹⁵ Smilts-grants un smilts apjoma pārrēķinam tonnās izmantots Ministru kabineta 2019. gada 25. jūnija noteikumos Nr. 280 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 002-19 “Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika”” iekļautā smilts-grants un smilts blīvuma vidējā vērtība – 1,95 t/m³.

virsmas), virs gruntsūdens līmeņa, līdz ar to Paredzētās darbības realizācijai nav nepieciešama gruntsūdens pazemināšana.

- 3.3.3. Atbilstoši Ziņojuma 2.2.1. nodaļai Paredzētās darbības vietā tiks veikta atmežošana ~ 5,086 ha platībā. Segkārtas noņemšanu un derīgo izrakteņu ieguvu plānots veikt secīgi, atsedzot atradni "Vidus Mālnieki" trīs posmos jeb iecirkņos (posmu platības: ~ 2,536 ha, ~ 1,28 ha un ~ 1,28 ha). Derīgo izrakteņu ieguvu paredzēts uzsākt no Darbības vietas A daļas un virzīties ZR virzienā. Augsnes segkārtu paredzēts novietot uzglabāšanai pagaidu krautnēs pa Atradnes perimetru. Darbības vietas sagatavošanas un izstrādes procesa apraksts sniegts Ziņojuma 2.3. un 4.2. nodaļā, un izstrādes plāna projekta plāns parādīts 2.2.2. attēlā.
- 3.3.4. Darbības vietā derīgo izrakteņu izstrāde plānota atklāta tipa karjerā ar ekskavācijas metodi, izmantojot ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju, divās izstrādes kāplēs. Paredzētā darbība ietver derīgo izrakteņu ieguvu, apstrādi – drupināšanu / sijāšanu, kā arī saražotās produkcijas uzglabāšanu un izvešanu realizācijai. Plānots, ka Atradnes izstrāde un derīgā materiāla apstrāde notiks līdz darba dienās (līdz 252dienas gadā) diennakts gaišajā laikā, periodā no plkst. 7.00 līdz plkst. 19.00.
- 3.3.5. Ieguves un apstrādes procesā paredzēts izmantot četras tehnikas vienības – ekskavators (jauda 123 kW), frontālais iekrāvējs (jauda 221 kW), sijāšanas iekārta (jauda 82 kW) un mobilā drupināšanas iekārta (jauda 115 kW). Derīgo izrakteņu transportēšanai tiks izmantotas kravas automašīnas (jauda 183,8 kW), kuru kravnesība ir ~ 14 m³. Izmantotās tehnikas raksturlielumi, tai skaitā darba laika fonda dati, apkopoti Ziņojuma 2.3.1. tabulā.
- 3.3.6. Ekskavators un frontālais iekrāvējs neatradīsies atradnē visu laiku, bet periodiski atkarībā no materiāla pieprasījuma. Sijātājā plānots apstrādāt ~ 90 % no iegūtā derīgā materiāla – gadā 54 tūkst. m³ (105 300 t). Vidējā produktivitāte sijāšanai 140 m³/h (273 t/h). Pie sijāšanas iekārtas tiks veidotas divas krautnes – viena līdz 5000 m³, bet otra – līdz 3000 m³ apjomā. Mobilais drupinātājs tiks nogādāts Darbības vietā pēc vajadzības, lai pārstrādātu sakrājušos ārpus derīgās frakcijas materiālu, kas prognozēts 30 % apjomā no sijātā materiāla – gadā 25,77 tūkst. m³ (50 252 t). Drupinātāja ražība plānota līdz 50 m³/h (97 t/h). Atkarībā no izvēlētajām alternatīvām derīgo izrakteņu apstrāde notiks vai nu atradnē "Uplandi" (A alternatīva) vai pie ieguves kāples Darbības vietā (B alternatīva).
- 3.3.7. Derīgo izrakteņu transportēšanas iespējas un pievedceļu raksturojums sniegts Ziņojuma 2.3.3. nodaļā. Piekļuvei Darbības vietai un derīgā materiāla transportēšanai iespējams izmantot divus transportēšanas maršrutus (Ziņojuma 1.2.1. attēls). Pirmais no tiem ved caur blakus esošo atradni "Uplandi" un tālāk pa esošo piebraucamo ceļu, kas šķērso nekustamā īpašuma "Zīparkalns" zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0395, pieslēdzas Autoceļam P20. Otrs iespējamais maršruts šķērso atradnes "Uplandi" DA daļu un tālāk pa esošu piebraucamo ceļu, kas šķērso nekustamā īpašuma "Uplandi" zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0570, ved līdz pašvaldības autoceļam *Puškina krustojums-Celmiņi*. Ziņojumā norādīts, ka par minētā pašvaldības autoceļa izmantošanu ir noslēgts līgums ar Cēsu novada pašvaldību. Paredzēts, ka derīgo izrakteņu transportēšanas ietvaros dienā tiks izvestas vidēji 17 kravas (34 braucieni turp un atpakaļ).
- 3.3.8. Ziņojumā norādīts, ka Atradnē "Vidus Mālnieki" derīgā materiāla ieguvei nevajadzēs papildu teritoriju (krautnes, transporta novietne), jo plānots izmantot esošo infrastruktūru (tehnikas novietne, darbinieku vagoniņi), kas atrodas blakus esošajā atradnē "Uplandi" (zemes vienības kadastra apzīmējums 4246 002 0292). Darbības vietā plānots novietot pārvietojamo tualeti. Darbinieku radītie sadzīves atkritumi un bīstamie atkritumi (piemēram, izlietotie absorbenta materiāli izlijušās degvielas savākšanai) tiks nodoti uzņēmumiem, kas sniedz attiecīgus pakalpojumus. Darbības vietā nav paredzēts uzglabāt degvielu – nepieciešamības gadījumā tā tiks piegādāta ar specializētu autotransportu un tās uzpilde tiks veikta uz atbilstoša pretinfiltrācijas seguma.

- 3.3.9. Rekultivāciju paredzēts uzsākt viena gada laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas. Precīzs rekultivācijas laika grafiks tiks iekļauts derīgo izrakteņu ieguves projektā. Pēc derīgo izrakteņu izstrādes Darbības vietā tiks piebērtā noņemtā segkārtā, izlīdzinātas nogāzes un teritorija tiks apmežota. Ņemot vērā to, ka derīgo izrakteņu ieguve tiks veikta virs gruntsūdens līmeņa, Darbības vietā neveidosies ūdenstilpnes.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā (Ziņojuma 1.7. un 7. nodaļa) vērtētas divas iegūtā derīgā materiāla apstrādes vietas alternatīvas:
- 3.4.1.1. Alternatīva A – derīgo materiālu iegūst ieguves laukumā un transportē apstrādei uz tehnoloģisko laukumu, kas atrodas īpašumā “BMX trase” (kadastra Nr. 4246 002 0292) (atradnē “Uplandi”), veidojot nelielas krautnes.
- 3.4.1.2. Alternatīva B – derīgā materiāla apstrāde notiek pie ieguves kāples un pie ieguves kāples ir novietota (tā ir mobila) apstrādes iekārta, veidojot nelielas krautnes.
- 3.4.2. Ierosinātājas izvēlēto alternatīvu salīdzinājums veikts, vērtējot šādus kritērijus: ietekme no trokšņa; ietekme no emisijām gaisā; ietekme uz sugām, biotopiem un *Natura 2000* teritoriju; ietekme uz ainavu; ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām; darbības sociālekonomiskā ietekme. Alternatīvu salīdzināšanai izmantota salīdzinošās vērtēšanas metode, savstarpēji salīdzinot alternatīvas un piešķirot tām vērtējumus “līdzvērtīga ietekme”, “lielāka ietekme” vai “mazāka ietekme” (alternatīvu vērtējums, salīdzinājums un pamatojums pievienots Ziņojuma 7.2.1. tabulā). Vērtējot dažādus iespējamo ietekmju faktorus un kritērijus (t.sk. vērtējot ietekmi uz ainavu un sociālekonomiskajiem aspektiem), secināts, ka priekšroka dodama Alternatīvai B. Secināts, ka derīgā materiāla apstrāde pie ieguves kāples samazina pārkraujamā materiāla apjomu, izvairoties no neapstrādāta materiāla transportēšanas līdz apstrādes vietai, kā tas paredzēts Alternatīvā A.
- 3.4.3. Ziņojumā prognozēts, ka laikā, kad tiks uzsākti ieguves darbi Darbības vietā, atradnē “Uplandi” derīgo izrakteņu ieguves darbi vairs nenotiks un tā tiks rekultivēta¹⁶. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības ietvaros plānots izmantot atradnē “Uplandi” esošo infrastruktūru un vērtētā alternatīva A paredz tajā veikt arī derīgo izrakteņu apstrādi, Ziņojuma norādīts uz nepieciešamību grozīt atradnes “Uplandi” rekultivācijas plānu un derīgo izrakteņu ieguves projektu. Tehnoloģiskā laukuma izvietojums tiks noteikts aktualizētajā rekultivācijas plānā un derīgo izrakteņu ieguves projekta grozījumos, kuros precīzi tiks norādīti Atradnes “Vidus Mālnieki” ekspluatācijai nepieciešamie ceļi, laukumi u.c. infrastruktūra, kā arī apmežojamā platība.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2021. gada 11. jūnija vēstule Nr. 11.4/2672/VI/2021 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, kurai pievienots Dienesta Lēmums Nr. VI21SI0064 un Dienesta izvērtētie dokumenti (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1206).
- 4.2. Ierosinātājas un fiziskas personas 2021. gada 24. novembra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru”, kurā lūgts apvienot IVN procedūru Ierosinātājas Paredzētajai darbībai un fiziskas personas paredzētajām darbībām īpašumos “Uplandi” un “Puškini” (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/2241).
- 4.3. Aģentūras 2022. gada 11. janvāra lēmums Nr. 5-2/1/2022 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu un apvienošanu*¹⁷, ar kuru apvienota IVN procedūra paredzētajām darbībām fiziskajai personai piederošajos īpašumos un Ierosinātājas Paredzētajai darbībai.

¹⁶ Pašreizējais atradnes “Uplandi” rekultivācijas veids ir apmežošana.

¹⁷ Fiziska persona ir informējusi Aģentūru, ka neveiks IVN.

- 4.4. Ierosinātājas 2022. gada 1. jūlija vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu”, ar kuru iesniegts paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu paredzētajai darbībai un ģenerālpilnvara (derīga līdz 10.05.2024.), ar kuru Ierosinātāja pilnvaro Izstrādātāju pārstāvēt to saistībā ar IVN procedūru (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1383).
- 4.5. Fiziskas personas 2022. gada 11. jūlija elektroniskā pasta vēstule (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1456).
- 4.6. Izstrādātājas 2022. gada 19. jūlija vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokolu”, ar kuru iesniegts sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1503).
- 4.7. Fiziskas personas 2022. gada 26. jūlija vēstule “Priekšlikumi par smilts-grants un smilts ieguvu atradnē “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”” (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1556).
- 4.8. Izstrādātājas 2022. gada 24. augusta vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu un IVN programmas izsniegšanu”, ar kuru iesniegts pārskats par Pārskats par sabiedrības līdzdalību un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli un lūgts izsniegt programmu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1727).
- 4.9. Izstrādātājas 2022. gada 30. augusta vēstule, ar kuru precizēta 2022. gada 24. augusta Izstrādātājas vēstule (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1766).
- 4.10. Aģentūras 2022. gada 26. septembra Programma Nr. 5-03/25/2022 *ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguvei atradnes “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”, nekustamā īpašuma “Vidus Mālnieki” (kadastra numurs 4246 002 0297) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0297 un nekustamā īpašuma “Jelinskas” (kadastra numurs 4246 002 0406) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0406, Drabešu pagastā, Cēsu novadā.*
- 4.11. Izstrādātājas 2024. gada 4. novembra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu”, ar kuru iesniegts paziņojums par IVN ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/3052/2024).
- 4.12. DAP 2024. gada 25. novembra vēstule Nr. 4.8/7372/2024-N “Par IVN ziņojumu derīgo izrakteņu ieguvei “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”” (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/3218/2024).
- 4.13. Izstrādātājas 2024. gada 27. novembra vēstule, ar kuru iesūtīts IVN Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/3273/2024).
- 4.14. Izstrādātājas 2025. gada 17. janvāra vēstule “Par IVN ziņojuma iesniegšanu”, ar kuru Aģentūrā iesniegts paziņojums par IVN Ziņojuma iesniegšanu, Ziņojums, emisiju vidē un trokšņa ietekmes novērtējuma pielikumi (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/209/2025).
- 4.15. Aģentūras 2025. gada 20. janvāra vēstule Nr. 5-01/108/2025, ar lūgumu sniegt atsauksmi un/vai izvirzīt obligātos nosacījumus par Ziņojumu.
- 4.16. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2025. gada 11. februāra vēstule Nr. 2025/05-06/148 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu atradnes “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”, Drabešu pagastā, Cēsu novadā” (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/233/2025-S).
- 4.17. Dienesta 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 2.3/AP/1570/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/318/2025-S).

- 4.18. DAP 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 4.9/1047/2025-N “Par atzinuma sniegšanu IVN Ziņojumam derīgo izrakteņu ieguvei “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”” (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/322/2025-S).
- 4.19. Aģentūras 2025. gada 4. marta vēstule Nr. 10.4/316/2025-N “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, ar kuru Ierosinātājai un Izstrādātājai pārsūtīti Ziņojuma izvērtēšanas laikā saņemtie institūciju viedokļi, kā arī lūgts sniegt papildu informāciju.
- 4.20. Izstrādātājas 2025. gada 20. maija vēstule “Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu”, ar kuru Aģentūrā iesniegts precizētais Ziņojums un paziņojums par IVN Ziņojuma iesniegšanu (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/1685/2025-S).
- 4.21. Izstrādātājas 2025. gada 20. maija vēstule “Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu” un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Aģentūrā, pilnvara, kā arī aktualizētais Ziņojums ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/1685/2025-S).
- 4.22. Aģentūras 2025. gada 3. jūnija vēstule Nr. 10.4/1024/2025-N “Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu”, ar kuru pagarina Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma izdošanas laiku termiņš līdz 2025. gada 4. jūlijam.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2022. gada 1. jūlija līdz 1. augustam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts Cēsu novada administrācijas izdevumā “Cēsu Novada Vēstis” 2022. gada 30. jūnija izdevumā Nr. 5 (233) un ievietots Cēsu novada pašvaldības tīmekļvietnē www.cesis.lv, Ierosinātājas pilnvarotās pārstāves SIA “Ģeo Eko Risinājumi” tīmekļvietnē www.geoeko.lv un Aģentūras tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv¹⁸. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnē www.geoeko.lv. Atbilstoši 2022. gada 24. augustā iesniegtajai informācijai (Aģentūras reģistrācijas Nr. 5-01/1727) par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā, izmantojot programmu *Microsoft Teams*, saskaņā ar *Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma* 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2022. gada 11. jūlijā plkst. 17.30 (paziņojums par Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes (videokonferences režīmā) piekļūšanas iespējām tika publicēts Cēsu novada pašvaldības tīmekļvietnē www.cesis.lv, Ierosinātājas pilnvarotās pārstāves SIA “Ģeo Eko Risinājumi” tīmekļvietnē www.geoeko.lv). Sabiedriskās apspriešanas materiāli (prezentācija, protokols u.c.) SIA “Ģeo Eko Risinājumi” tīmekļvietnē www.geoeko.lv tika ievietots 2022. gada 19. jūlijā un bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmē piedalījās četri dalībnieki. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmes laikā tika diskutēts par vides resursu un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslām, kas skar Darbības vietu, karjera izstrādes dziļumu un dokumentācijas izstrādes ilgumu un kārtību, kādā individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Aģentūrā tika saņemti divu fizisku personu priekšlikumi / viedokļi par Paredzēto darbību.

¹⁸ Kopš 01.02.2025. – www.eva.gov.lv.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2024. gada 31. oktobra līdz 2024. gada 30. novembrim. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Cēsu novada Centrālās administrācijas izdevuma “Cēsu novada Vēstis” 2024. gada 5. novembra izdevumā Nr. 10 (261), kā arī ievietots Cēsu novada pašvaldības tīmekļvietnē www.cesis.lv, Aģentūras tīmekļvietnē www.eva.gov.lv un Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoeko.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoeko.lv un klātienē – Cēsu novada domes Vides un klimata neitralitātes nodaļā (adrese: Raunas iela 8, Cēsis, Cēsu novads) un Cēsu novada Amatas apvienības pārvaldē (adrese: “Ausmas”, Drabešu pagasts, Cēsu novads), darba laikā.
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme norisinājās klātienē 2024. gada 20. novembrī plkst. 18.00, Cēsu domes zālē (adrese: Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads). Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmei bija iespējams pieslēgties arī tiešsaistē Zoom platformā. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāliem sanāksmē piedalījās 8 dalībnieki – Ierosinātājas, Izstrādātājas, Cēsu novada pašvaldības, Dienesta, DAP un SIA “Uplandi” pārstāvji, kā arī divi interesenti no sabiedrības. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedriskās iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Ziņojuma apspriešanas sanāksmes laikā sabiedrības pārstāvji interesējās par derīgo izrakteņu transportēšanas maršrutiem, Darbības vietas attālumu līdz dzīvojamajām mājām un segkārtas aizsargvalņa izvietojumu, koku ciršanu, derīgo izrakteņu ieguves dziļumu un apstrādes tehnikas novietojumu. Detalizēts pārskats par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu pieejams Ziņojuma 9. pielikumā.
- 5.2.3. Sabiedrība interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību varēja sūtīt uz Izstrādātājas e-pastu info@geoeko.lv līdz 2024. gada 30. novembrim. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Ziņojumu Aģentūrā varēja iesniegt līdz 2024. gada 30. novembrim, sūtot tos uz Aģentūras adresi: Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045 vai elektroniski uz e-pastu: pasts@vpvb.gov.lv. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāliem Izstrādātāja Ziņojuma apspriešanas laikā saņēma vienas fiziskas personas iesniegumu, atbildes uz tajā ietvertajiem jautājumiem iekļaujot Ziņojuma 9. pielikumā. Aģentūrā šajā periodā netika saņemti sabiedrības priekšlikumi vai viedokļi par Paredzēto darbību.

5.3. Sabiedrības informēšana par Aģentūrā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Aģentūrā Ziņojums tika iesniegts 2025. gada 17. janvārī. Paziņojums par Aģentūrā iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.geoeko.lv un www.vpvb.gov.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Aģentūras lūgumu¹⁹ sniegt viedokli par Ziņojumu, Aģentūrā tika saņemtas:
- 5.3.2.1. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – arī NKMP) 2025. gada 11. februāra vēstule Nr. 2025/05-06/148, kurā norādīts, ka Izstrādātāja ir ņēmusi vērā NKMP iepriekš sniegtos priekšlikumus attiecībā uz likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 22. panta nosacījumu iekļaušanu Ziņojumā un norādēm par veidu, kā būtu apzināmas iespējamās kultūrvēsturiskās vērtības plānotās derīgo izrakteņu atradnes vietā. NKMP vēstulē sniegts pozitīvs viedoklis par sagatavoto Ziņojumu.
- 5.3.2.2. Dienesta 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 2.3/AP/1570/2025, kurā vērsta uzmanība uz nepilnībām attiecībā uz sniegto informāciju par emisijas avotiem un to darba laiku, gaisa un trokšņa emisiju izvērtējumā iekļautajām atradnēm, kā arī norādīts, ka derīgo izrakteņu apstrāde atradnē “Uplandi” (A alternatīva) ir pieļaujama

¹⁹ Aģentūras 2025. gada 20. janvāra vēstule Nr. 5-01/108/2025.

tikai pēc B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanas Dienestā. Papildus tam Dienests vēstulē norāda, ka derīgo izrakteņu apstrāde (sijāšana un drupināšana) atbilstoši Dienesta uzdotajiem tehniskajiem noteikumiem ir atļauta šādās Darbības vietai tuvumā esošajās atradnēs: “Uplandi”, “Meža Cīruļi”, “Rēzes”, “Savieši” un “Jaunrēzes”.

- 5.3.2.3. DAP 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 4.9/1047/2025-N, kurā DAP, izskatot Ziņojumu, secina, ka Paredzētā darbība nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīvajiem aktiem un Ziņojums ir sagatavots labā kvalitātē. DAP vērtējumā Ziņojumā ir noteiktas svarīgākās ietekmes uz vidi, novērtētas Paredzētās darbības savstarpējās un summārās ietekmes, veikts ietekmes novērtējums uz sugām, biotopiem, *Natura 2000* teritoriju un ainavu, kā arī ir veikts iespējamo ietekmju izvērtējums un analizēti ietekmju novēršanas un samazināšanas pasākumi. DAP norāda, ka Paredzētā darbība īstenojama tikai tad, ja tiek veikta tās stingra uzraudzība, kā arī norāda uz to, ka Paredzētās darbības Ierosinātajam jāreaģē uz iedzīvotāju sūdzībām un jāizpilda kompetento iestāžu prasības, ja Atradnes “Vidus Mālnieki” ekspluatācijas laikā tādas tiks saņemtas.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Aģentūra ar 2025. gada 4. marta vēstuli Nr. 10.4/316/2025-N Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātajai un Izstrādātajai arī Aģentūrā saņemtos institūciju viedokļus.
- 5.3.4. Izstrādātāja papildināto Ziņojumu Aģentūrā iesniedza 2025. gada 20. maijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Aģentūrā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots tīmekļvietnēs – www.geoeko.lv un www.eva.gov.lv.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un transportēšanas. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt teritorijā, kurā atrodas arī citas aktīvas derīgo izrakteņu ieguves vietas (skat. arī šī atzinuma 3.2.5. punktu), sagaidāmās ietekmes vērtētas kopsakarā ar šīm darbībām. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros gan atsevišķi, gan summāri vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu u.c.
- 6.2. Ziņojumā novērtēts, ka, ņemot vērā Darbības vietas apstākļus un to, ka visi akceptētie derīgo izrakteņu krājumi atrodas virs gruntsūdens līmeņa, Paredzētās darbības īstenošana neietekmēs apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augšnes mitruma līmeni, apkārtnes dabīgo drenāžu, kā arī neradīs negatīvu ietekmi uz apkārtņē esošajām ūdens ņemšanas vietām. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju, Aģentūra atzīst, ka šajā aspektā nav nepieciešams noteikt papildus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā. Tajā pašā laikā norādāms, ka gadījumā, ja tiek veikta papildu izpēte, kuras rezultātā tiek akceptēti derīgo izrakteņu krājumi zem gruntsūdens līmeņa, veicams papildu izvērtējums.
- 6.3. Izvērtējusi Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Aģentūra secina, ka būtiskas ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un apjomu ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas ietekmes, gan no derīgā materiāla ieguves un apstrādes, gan transportēšanas, kā arī iespējamā Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes dabas un kultūrvēsturiskajām vērtībām. Atzīstams, ka ilgtermiņā tiks ietekmēta Darbības vietas ainava, vienlaikus Ziņojumā konstatēts, ka Darbības vieta neatrodas ainaviski vērtīgā/nozīmīgā teritorijā un tajā nav konstatēti dabas pieminekļi vai citi īpaši aizsargājami dabas objekti.

- 6.4. Aģentūra norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atļūdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*.
- 6.5. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētā darbība tiks īstenota, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Aģentūrai atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Ziņojuma 6. nodaļā apkopoti ieteicamie ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumi.
- 6.6. **Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, pie nepieciešamības, ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.**
- 6.7. Aģentūra norāda, ka saskaņā ar Ziņojumu derīgo izrakteņu ieguve plānota arī teritorijā, kas šī atzinuma sagatavošanas laikā nav iekļauta Atradnes “Vidus Mālnieki” teritorijā (skatīt šī atzinuma 3.1.1. un 3.3.1. apakšpunktu), līdz ar to, pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas, šajā teritorijā²⁰ normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nepieciešams akceptēt tajā esošos derīgo izrakteņu krājumus, saņemt derīgo izrakteņu atradnes pasi un derīgo izrakteņu ieguves limitu (vai veikt atbilstīgus grozījumus esošajā dokumentācijā,).
- 6.8. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Aģentūrai ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju atsauksmes par Ziņojumu. Aģentūra kā būtiskākos Ziņojumā identificē šādus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītos ietekmes uz vidi aspektus:
- 6.8.1. Ietekme uz bioloģisko daudzveidību, Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) – Gaujas nacionālo parku, ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām.
- 6.8.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.8.3. Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes.
- 6.9. **Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Aģentūra secina turpmāk minēto:**
- 6.9.1. **Ietekme uz bioloģisko daudzveidību, Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) - Gaujas nacionālo parku, ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām.**
- 6.9.1.1. Ziņojumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām (Ziņojuma 4.8. nodaļa). Biotopu ekspertes atzinums pievienots Ziņojuma 1. pielikumā un Ornitologa atzinums – 7. pielikumā (skat. arī šī atzinuma 3.2.11. un 3.2.12. apakšpunktus).

²⁰ Teritorija 0,69 ha platībā uz DA no Atradnes “Vidus Mālnieki”, kas ietilpst nekustamā īpašuma “Jelinskas” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4246 002 0406.

- 6.9.1.2. Biotopu eksperte atzinumā norāda, ka saskaņā ar DDPS “Ozols” informāciju Darbības vietā nav reģistrēti aizsargājami dabas objekti. Darbības vietas apsekojuma laikā Biotopu eksperte nav konstatējusi īpaši aizsargājamās sugas, Eiropas Savienībā un Latvijā īpaši aizsargājamus biotopus, kā arī dižkokus vai citas dabas daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgus dabas objektus. Informācija par attālumiem līdz tuvākajiem īpaši aizsargājamajiem biotopiem un mikroliegumu sniegta šī atzinuma 3.2.13. apakšpunktā.
- 6.9.1.3. Biotopu ekspertes atzinumā norādīts, ka Darbības vietā esošā mežaudze nav sasniegusi pieauguša meža vecumu, un kopumā ir par maz struktūras elementu, lai atbilstu vismaz potenciālajam dabiskajam meža biotopam. Biotopu eksperte ir secinājusi, ka Paredzētās darbības īstenošana kopumā atstās neitrālu ietekmi uz apkārtnes dabas vērtībām, jo Darbības vieta un tai piegulošās platības ilgstoši ir antropogēni būtiski ietekmētas. Tāpat atzinumā norādīts, ka Paredzētā darbība nesamazina aizsargājamo biotopu platības un arī piegulošās teritorijas netiks būtiski ietekmētas.
- 6.9.1.4. Biotopu eksperte atzinumā norāda, ka teritorijas turpmākai apsaimniekošanai svarīgi ir izstrādāt rekultivācijas plānu, kas varētu aptvert visu atradni “Puškini”, lai nodrošinātu veiksmīgāku ainavas un dzīvotņu atjaunošanos. Liela uzmanība jāpievērš tam, lai atradnēs neievieštos un neizplatītos invazīvas sugas. Teritorijā varētu būt iespējams mērķtiecīgi veidot vai ļaut veidoties specifiskām smilšainām-granšainām augu dzīvotnēm.
- 6.9.1.5. Ornitologa atzinumā norādīts, ka Darbības vietas teritorijā nav īpaši aizsargājamo pūču sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgu teritoriju, taču, balstoties uz ekoloģiskās nišas modeļa analīzes rezultātiem Darbības vieta ir novērtēta kā teritorija, kur ietekmes uz sugas aizsardzību novērtējumos nepieciešams veikt apodziņa inventarizāciju. Ornitologa atzinuma sagatavošanas vajadzībām veikto uzskaišu laikā Darbības vietā un tās tiešā apkārtnē netika konstatēti apodziņš vai citas Latvijā vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamās pūčveidīgo putnu sugas. Paredzētās darbības vietas teritorijā esošās dzīvotnes novērtētas kā apodziņa ligzdošanai nepiemērotas un suboptimālas, un sugas ligzdošana šobrīd ir maz iespējama. Ornitologa vērtējumā Darbības vietas apkārtnē pastāv samērā augsts antropogēnas izcelsmes, t.sk. paaugstināta trokšņa, traucējums un mežu ainava plašākā mērogā uzskatāma par būtiski fragmentētu.
- 6.9.1.6. Ornitologa atzinumā secināts, ka, izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā derīgo izraksteņu ieguve un ar to saistītā infrastruktūra neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz Darbības vietas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, kā arī Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamām putnu sugām. Ievērojot piesardzības principu, Ornitologs norāda, ka, lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis līdz 31. augusts).
- 6.9.1.7. Kā norādīts šī atzinuma 3.2.10. apakšpunktā Darbības vieta atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – Gaujas nacionālajā parkā, kas iekļauts *Natura 2000* teritoriju tīklā. Ietekmes novērtējums sniegts Ziņojuma 3.10. nodaļā. Izvērtējot šajā nodaļā iekļauto informāciju, Aģentūra secina, ka novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” prasībām.
- 6.9.1.8. Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumos Nr. 317 “Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”²¹ 1. pielikumā iekļauto funkcionālo zonu shēmu Darbības vieta atrodas Gaujas nacionālā parka

²¹ Pieejams – <https://likumi.lv/doc.php?id=247900>.

neitrālajā zonā, kas šajā vietā apzīmēta kā “Cēsu apkārtnes blīvi apdzīvotā teritorija” (skatīt Ziņojuma 3.10.1. attēlu). Atbilstoši Gaujas nacionālā parka likuma²² 11. pantam neitrālā zona ir izveidota, lai veicinātu parkā esošo blīvi apdzīvoto teritoriju vai intensīvi izmantojamo lauksaimniecības platību ilgtspējīgu attīstību. Normatīvajos aktos nav noteikts ierobežojums iegūt derīgos izrakteņus Gaujas nacionālā parka neitrālajā zonā. Ziņojumā nav identificēti riski, kas varētu atstāt negatīvu ietekmi uz Gaujas nacionālo parku kā *Natura 2000* teritoriju, tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, ekoloģiskajām funkcijām un integritāti.

- 6.9.1.9. Atsaucoties uz Aģentūras lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, DAP 2025. gada 17. februāra vēstulē Nr. 4.9/1047/2025-N norāda, ka Ziņojumā ir ņemts vērā sabiedriskās apspriešanas laikā DAP sniegtais viedoklis un priekšlikumi (2024. gada 22. novembra vēstule Nr. 4.8/7372/2024-N – Ziņojuma 9. pielikuma 18.–23. lpp.). DAP secina, ka Ziņojumā ir noteiktas svarīgākās ietekmes uz vidi, novērtētas Paredzētās darbības savstarpējās un summārās ietekmes, veikts ietekmes novērtējums uz sugām, biotopiem, *Natura 2000* teritoriju un ainavu, kā arī ir veikts iespējamo ietekmju izvērtējums un analizēti ietekmju novēršanas un samazināšanas pasākumi.
- 6.9.1.10. DAP 2024. gada 22. novembra vēstulē Nr. 4.8/7372/2024-N attiecībā uz rekultivācijas pasākumiem lūgusi teritorijas apmežošanas ietvaros veidot priežu vai mistrotas mežaudzes un ņemt vērā Biotopu ekspertes rekomendāciju. Papildu iepriekš minētajam DAP vēstulē ir sniegusi informāciju, ka notiek darbs pie Gaujas nacionālā parka jaunā normatīva regulējuma²³. Līdz ar to DAP lūdz ņemt vērā, - ja jaunais normatīvais regulējums stājas spēkā, Gaujas nacionālā parka teritorijā turpmāk būs aizliegts veikt zinātniskās un arheoloģiskās izpētes darbus, kā arī zemes dziļu izpēti derīgo izrakteņu ieguvei bez DAP rakstveida atļaujas. Tāpat derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivācijas plāni būs jāapstiprina un jāsaskaņo ar DAP.
- 6.9.1.11. Izvērtējusi Ziņojumu un šeit iepriekš norādīto, Aģentūra secina, ka Paredzētās darbības īstenošana neradīs būtiski nelabvēlīgu ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību. Ņemot vērā minēto, Aģentūra par samērīgu uzskata izvirzīt Ornitologa noteikto piesardzības pasākumu attiecībā uz apauguma un segkārtas noņemšanas laiku par obligāti veicamu Paredzētās darbības realizācijas gadījumā.
- 6.9.1.12. Ziņojuma 3.11. nodaļā sniegts apkārtnes ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību raksturojums (skatīt arī šī atzinuma 3.2.14. un 3.2.15. apakšpunktu). Ziņojuma 4.10. nodaļā novērtēta Paredzētās darbības ietekme uz ainavu. Ziņojumā norādīts, ka ne Teritorijas plānojumā, ne Gaujas nacionālā parka dabas aizsardzības plānā (2023.–2035. gadam) Darbības vieta nav noteikta kā ainaviski nozīmīga teritorija un tai tuvuma esošie autoceļi nav norādīti kā ainaviskie ceļi. Ziņojumā norādīts, ka skata atvērums (~ 50 m) no Autoceļa P20 uz Atradni varētu būt saskatāms tikai ierobežotā (~ 190 m garā) posmā (skatīt Ziņojuma 4.10.1. attēlu). Ziņojumā novērtēts, ka Alternatīvas A īstenošanas gadījumā ilgstošā periodā tiks saglabāta negatīva ietekme uz ainavu, savukārt, realizējot Alternatīvu B, potenciāli īsākā termiņā pēc Atradnes “Vidus Mālnieki” izstrādes uzsākšanas notiks atradnes “Uplandi” rekultivācija un ietekme uz ainavu tiks novērsta vai samazināta. Lai Atradnes “Vidus Mālnieki” izstrādes laikā mazinātu ietekmi uz ainavu (neattiecas uz skatu punktu no Autoceļa P20), plānots augsnes auglīgo daļu no Atradnes teritorijas novietot pagaidu krautnēs pa atradnes perimetru, izveidojot paaugstinājumu, kas aizsegs skatu uz atradni.

²² Pieejams – <https://likumi.lv/doc.php?id=192075>.

²³ Gaujas nacionālā parka likuma likumprojekts - https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/9c5d3132-de5e-47c9-8b18-ab6bfe086ada; Gaujas Nacionālā parka individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts - https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/b5f60e30-6698-426a-9fc5-f1aaaddd8c85.

- 6.9.1.13. Attiecībā uz vērtējumu par sagaidāmajām izmaiņām ainavā kopumā Aģentūra norāda, ka lokāli ir sagaidāmas pārmaiņas teritorijas ainavā, tās būs salīdzinoši ilgstošas un mazināmas tikai ar rekultivācijas pasākumiem. Vienlaikus sagaidāmās ietekmes nav uzskatāmas par tik būtiskām un kompleksām, lai aprobežotu Paredzētās darbības veikšanu. Ilgtermiņā prognozējams, ka Atradne "Vidus Mālnieki" tiks rekultivēta par meža zemi (apmežota), tādā veidā novēršot būtiski negatīvu ietekmi uz ainavu.
- 6.9.1.14. Ziņojuma 4.11. nodaļā novērtēta ietekme uz kultūrvēsturisko vidi. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai Paredzētās darbības realizācija plānota Lejaspeļu senkapu aizsardzības zonā, tiešā senkapu tuvumā. Saskaņā ar NKMP nosacījumiem²⁴ derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta tuvāk par 100 m attālumā no senkapiem. NKMP ir izsniegusi precīzas senkapu koordinātas un derīgo izrakteņu ieguves projektā tiks detalizēti noteikta senkapu aizsardzības zona, kurā derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta. Lai mazinātu ietekmi uz kultūrvēsturisko vidi, Ziņojumā norādīts, ka tiks ievēroti likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 22. pantā iekļautie nosacījumi²⁵ un Atradnes atsegšana notiks, piesaistot arheologu, lai veiktu arheoloģisko uzraudzību. NKMP 2025. gada 11. februāra vēstulē Nr. 2025/05-06/148 ir sniegusi pozitīvu viedokli par sagatavoto Ziņojumu.
- 6.9.1.15. Ņemot vērā visu iepriekš minēto un Ziņojuma izstrādes un novērtēšanas gaitā konstatēto, Aģentūra kopumā secina, ka Ierosinātāja ir apzinājusi un identificējusi ar Paredzēto darbību saistītās negatīvās ietekmes uz *Natura 2000* teritoriju Gaujas nacionālo parku, apkārtnes bioloģisko daudzveidību, ainavu un kultūrvēsturisko vidi.
- 6.9.1.16. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz dabas vērtībām, tostarp bioloģisko daudzveidību un ainavu, Aģentūra atzīst par nepieciešamu noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**
- a) Lai mazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, segkārtas noņemšanu un atmežošanu veikt ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis līdz 31. augusts).
 - b) Lai mazinātu Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtnes ainavu, atbilstoši Ziņojumā paredzētajam pa visu ieguves laukuma perimetru jāveido noņemtās segkārtas valnis.
 - c) Derīgo izrakteņu ieguvī aizliegts veikt tuvāk par 100 m no Lejaspeļu senkapiem. Derīgo izrakteņu ieguves projektā saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes norādījumiem nosakāma precīza zona, kurā derīgo izrakteņu ieguvī aizliegts veikt.
 - a) Segkārtas noņemšanas laikā jānodrošina arheoloģisko uzraudzību, piesaistot arheologu. Arheoloģiskās uzraudzības nosacījumi saskaņojami ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi.
 - b) Derīgo izrakteņu ieguves projektā jāiekļauj procedūra, kurā noteikti pasākumi un nosacījumi rīcībā gadījumos, ja derīgo izrakteņu ieguves laikā tiek atklātas vēstures liecības vai apbedījumi.

²⁴ Ziņojuma 5. pielikums.

²⁵ Pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu pasūtītājam par saviem līdzekļiem jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo Nacionālajai kultūras mantojuma pārvaldei un turpmākie darbi jāpārtrauc.

c) Pēc derīgo izrakteņu krājumu izstrādes ieguves laukumu rekultivācijas ietvaros veikt apmežošanu, veidojot priežu vai mistrotas mežaudzes.

6.9.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.9.2.1. IVN ietvaros veikts Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību radīto gaisu piesārņojošo vielu ietekmes izvērtējums. Sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290). Prognozējamo emisiju apjoms Ziņojumā definētajiem emisijas avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Paredzētās darbības norises vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, pārstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)²⁶. Paredzētās darbības radīto izmaiņu gaisa kvalitātē novērtējumu veikusi SIA “Vides un Ģeoloģijas Serviss” (reģistrācijas Nr. 42103062810).
- 6.9.2.2. Gaisa kvalitātes novērtējuma ietvaros sagatavots fona jeb esošās situācijas novērtējums, ņemot vērā LVĢMC sniegto informāciju par gaisa piesārņojuma līmeni Paredzētās darbības norises vietas apkārtnē²⁷ un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no 2 km rādiusā esošo atradņu²⁸ “Inkuļi”, “Uplandi”, “Meža Cīruļi”, “Rēzes”, “Savieši” un “Jaunrēzes” darbības. Asfaltbetona rūpnīcas “Mežvidi” darbībai atsevišķs gaisa emisiju izkliedes aprēķins nav veikts, jo tajā radītās emisijas iekļautas LVĢMC iesniegtajā statistikas pārskatā “Nr. 2 – Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību”. Ziņojumā veikts gaisa emisiju aprēķins no autotransporta, kas pārvietojas uz/no asfaltbetona rūpnīcas. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma “AERMOD View” (beztermiņa licences Nr. AER0008163). Aprēķinos ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Priekuļu novērojumu stacijas novērojumu dati par 2023. gadu).
- 6.9.2.3. Aprēķinot un modelējot gaisa emisijas vērtētas tehnoloģiskā laukuma novietojuma alternatīvas (skatīt šī atzinuma 3.4.1. apakšpunktu). Kā atsevišķa alternatīva netiek apskatīta vaļņa esamība pa Darbības vietas perimetru, vaļņa veidošana tiks veikta neatkarīgi no realizējamā scenārijā un Atradnes izstrādes laikā valnis būs pastāvīgs.
- 6.9.2.4. Novērtējuma nolūkiem izdarīti pieņēmumi par sagaidāmo ieguves un ar to saistīto procesu intensitāti gada griezumā, kas atbilst no emisiju viedokļa lielākajam prognozējamam emisiju apjomam – Ziņojuma 2. pielikuma 1. tabulā norādīts maksimālais derīgo izrakteņu ieguves un pārvadāšanas apjoms gada griezumā. Novērtējumā pieņemts, ka materiāla ieguve, apstrāde, uzglabāšana un transportēšana var notikt visu gadu. Aprēķinu vajadzībām pieņemts, ka paredzētās darbības laiks ir 260 dienas²⁹ gadā (darba dienās), 12 h dienā. Derīgo izrakteņu ieguvē un apstrādē izmantotās tehnikas raksturojums un darba laiki apkopoti Ziņojuma 2.3.1. tabulā.
- 6.9.2.5. Aprēķinos pieņemts, ka gadā tiek iegūts un realizēts maksimālais derīgo izrakteņu ieguves apjoms gadā – 60 000 m³ un gada laikā ieguve tiek plānota vidēji 11 tūkst. m²

²⁶ Novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182).

²⁷ LVĢMC sagatavotā fona emisiju informācija pievienota Ziņojuma 2. pielikuma 2. pielikumā, meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Priekuļu novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2019. gada līdz 2023. gadam.

²⁸ Ziņojuma 4.3.1. tabulā apkopota informācija par 2 km rādiusā esošajās atradnēs vērtēto derīgo izrakteņu ieguves apjomu, 3.5.1. tabulā sniegta informācija par spēkā esošo ieguves dokumentāciju. Atradņu novietojums parādīts Ziņojuma 3.5.1. attēlā.

²⁹ Faktiskais derīgo izrakteņu ieguves laiks nepārsniegs 252 dienas gadā (Ziņojuma 2.3. nodaļa).

(1,1 ha) lielā platībā. Galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus īstenojot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir segkārtas noņemšana, derīgā materiāla ieguves procesi (rakšana, kraušana, sijāšana, drupināšana un uzglabāšana), transporta kustība pa transportēšanas ceļiem un izmantotās degvielas uzpildes procesi.

- 6.9.2.6. Informācija par emisijas avotiem apkopota Ziņojuma 2. pielikuma 45. tabulā (Darbības vietai) un 47. tabulā (blakus esošajām atradnēm). Transporta radītie emisijas avoti definēti kā līnijveida emisijas avoti, savukārt emisijas avoti no derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, tajā skaitā, izmantotās tehnikas, definēti kā laukumveida emisijas avoti³⁰. Gaisa piesārņojuma izplatības novērtējums veikts, modeļa nosacījumos neiekļaujot emisiju samazināšanas pasākumus, piemēram, segkārtas vaļņa izveidi. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā izmantotās metodikas aprakstītas Ziņojuma 2. pielikuma 2. un 3. nodaļā.
- 6.9.2.7. Paredzētās darbības radīto emisiju aprēķina rezultāti apkopoti Ziņojuma 4.6. nodaļā, savukārt Ziņojuma 2. pielikumā sniegts detalizēts emisiju aprēķins katrai no vērtētajām darbībām, t.sk. no derīgo izrakteņu transportēšanas un derīgo izrakteņu ieguves procesiem Paredzētās darbības ietekmes zonā. Paredzētās darbības un summāro emisijas izkliežu kartes un rezultāti (CO, NO₂, PM₁₀ un PM_{2,5} izkliede katrai no vērtētajām alternatīvām) pievienotas Ziņojuma 2. pielikuma 3. pielikumā, 2. pielikuma 51. tabulā apkopoti piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti katrai vērtētajai alternatīvai, atsevišķi vērtējot maksimālo summāro tuvumā esošo atradņu ietekmi.
- 6.9.2.8. Prognozējot transportēšanas radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, ņemta vērā kravas automašīnu pārvietošanās pa iekšējiem ceļiem caur atradni "Uplandi", tajā skaitā pārvietojot materiālu uz tehnoloģisko laukumu (A alternatīva), kā arī apstrādātā un neapstrādātā realizējamā materiāla izvešana no atradnes (~ 4286 autokravas³¹ gadā, vidēji 17 dienā). Vērtēts arī reprezentatīvs (~ 4 km katrā virzienā no darbības vietas) transportēšanas maršruta posms pa Autoceļu P20, kā arī valsts reģionālā autoceļa P14 *Umurga–Cēsis–Līvi* (turpmāk – arī Autoceļš P14) posms ~ 3 km garumā.
- 6.9.2.9. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Noteikumos Nr. 1290 noteiktajiem gaisa kvalitātes robežlielumiem secināms, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā, ārpus darba vides, robežlielumu pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no vērtētajām piesārņojošajām vielām. Attiecībā uz plānotajām alternatīvām nav noteiktas būtiskas atšķirības. Detalizēts datu apkopojums pievienots Ziņojuma 2. pielikuma 51. tabulā.
- 6.9.2.10. Vērtējot Ziņojuma 2. pielikuma 51. tabulā iekļauto informāciju, secināms, ka piesārņojošo vielu maksimālā summārā koncentrācija nevienai no vērtētajām vielām nav augstāka par ~ 65 %³² no normatīvi noteiktā robežlieluma. Saskaņā ar modelēšanā iegūtajām emisiju izkliedes kartēm, dzīvojamo māju teritorijā putekļu emisiju (PM₁₀) koncentrācijas, neatkarīgi no alternatīvas, ir robežās no 0,7–8,6 µg/m³ 24 h periodā un 0,3–2,6 µg/m³ gada periodā (bez fona). Fona koncentrācija Darbības vietā sastāda ~ 13 µg/m³, līdz ar to summārās cieto daļiņu koncentrācijas pie vērtētajām viensētām var sasniegt ~ 13,7–21,5 µg/m³ 24 h periodā un ~ 13,3–15,6 µg/m³ gada periodā, kas nepārsniedz Noteikumos Nr. 1290 noteiktos robežlielumus (attiecīgi 50 µg/m³ un 40 µg/m³). Ziņojumā secināts, ka papildus emisiju samazināšanas pasākumi nav nepieciešami. Ziņojuma 4.6.2. nodaļā kā viens no pasākumiem piesārņojošo vielu emisiju izplatības mazināšanai norādīts, ka operators nodrošinās, ka mežs, kas atrodas

³⁰ Emisijas avotu izvietojuma shēma pievienota Ziņojuma 2. pielikuma 1. pielikumā.

³¹ Viena autokrava atbilst vienas smagās automašīnas, kas izved derīgos izrakteņus no ieguves vietas, braucienam turp (uz atradni) un atpakaļ (no atradnes).

³² B alternatīvas gadījumā, vērtējot kopējo ietekmi ar blakus atradnēm, daļiņu PM₁₀ – koncentrācija teritorijā, kur vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, diennakts noteikšanas periodam.

starp Darbības vietu un viensētām “*Miķīši*” un “*Lejas Peles*” netiks cirsts un kalpos kā mehāniska dabiska barjera, kas kavē emisiju gaisā izplatību (nosacījums iekļauts arī Ziņojuma 6.1. tabulā *Ietekmes novērtēšanas un samazināšanas pasākumi*).

- 6.9.2.11. Modelēšanas rezultāti parāda, ka slāpekļa dioksīda (NO₂) un oglekļa oksīda (CO) izplatība no derīgo izrakteņu apstrādes ir lokāla, jo augstākas slāpekļa dioksīda un oglekļa oksīda koncentrācijas konstatētas derīgo izrakteņu ieguves atradņu tiešā tuvumā.
- 6.9.2.12. Ziņojumā novērtēta arī Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos (Ziņojuma 2. pielikuma 49. tabula). Noteiktas maksimālās piesārņojošo vielu stundas koncentrācijas, un, ņemot vērā Priekuļu novērojumu stacijas datus, noteikti meteoroloģiskie parametri, pie kādiem varētu tikt sasniegtas augstākās piesārņojošo vielu vērtības. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju, secināms, ka paaugstinātās piesārņojošo vielu stundas koncentrācijas atkārtotās varbūtība ir neliela.
- 6.9.2.13. Novērtējusi Ziņojumā ietvertu informāciju, Aģentūra secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tā pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildus rūpību un piesardzību. Tajā pašā laikā Aģentūra atzīst, ka Ziņojumā ietvertais novērtējums nenorāda uz to, ka pastāvētu būtiskas ietekmes varbūtība, ja Darbības vietas apkārtnē vēl kāds operators plānotu uzsākt derīgo izrakteņu ieguvu.
- 6.9.2.14. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas saistītajām ietekmēm, Aģentūra atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Derīgā izrakteņa ieguve Paredzētās darbības norises vietā veicama nodrošinot, ka vienlaikus tā netiek veikta vairākās Paredzētās darbības norises vietas ieguves zonās un būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto ieguves apjomu – 60 000 m³ gadā. Ziņojumā vērtēto tehnoloģisko iekārtu veidu, skaitu un darbības laiku (2.3.1. tabula “Iekārtu un tehnikas raksturojums”), kā arī netiek mainīti plānotie materiāla ieguves un apstrādes risinājumi. Derīgā materiāla izvešanas intensitāte gadā nedrīkst būtiski pārsniegt vidēji 4286 autokravas gadā, vidēji 17 autokravas darba dienā.**
 - b) **Nodrošināma Ziņojuma 6.1. tabulā “Ietekmes novērtēšanas un samazināšanas pasākumi” norādīto vai līdzvērtīgu emisijas samazināšanas risinājumu iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpilde.**

6.9.3. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:

- 6.9.3.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgā izrakteņa ieguve un apstrāde, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan iegūtā un saražotā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvu, apstrādi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret troksni jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas. Trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 4.7. nodaļā, bet visi ar novērtējumu saistītie pielikumi pilnā apjomā – Ziņojuma 2. pielikumā.
- 6.9.3.2. Trokšņa ietekmes novērtējumu sagatavoja SIA “Vides un Ģeoloģijas Serviss” (reģistrācijas Nr. 42103062810), trokšņa izplatīšanās modelēta ar *DataKustik GmbH* izstrādāto trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūru *CadnaA* (L45598), kas

nodrošina trokšņa rādītāju aprēķināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Vidējo meteoroloģisko rādītāju dati iegūti izmantojot Priekuļu meteostacijas datus. Trokšņa izkliedes modeļa ievades dati ietverti Ziņojuma 2. pielikuma 4. pielikumā.

- 6.9.3.3. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās un dienas periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00, trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots trokšņa rādītājs L_{diena} . Rādītāju novērtēšana veikta 4 m augstumā virs zemes. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, minētajam rūpniecisko objektu vides trokšņa rādītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārās lietošanas veidam, kas šajā gadījumā atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A)³³. Savukārt satiksmes vides trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 65 dB(A)³⁴. Derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes radītās ietekmes zonā līdz ~ 1 km attālumā no karjera atrodas 24 viensētas, kuru attālums līdz Darbības vietai norādīts Ziņojuma 2. pielikuma 58. tabulā. Desmit no viensētām atrodas autoceļu aizsargjoslās (Ziņojuma 2. pielikuma 54. tabula), kurās Noteikumos Nr. 16 noteiktie robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.
- 6.9.3.4. Esošā trokšņa līmeņa novērtēšanai Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā ņemta vērā VAS "Latvijas Valsts ceļi" statistika (vidējie satiksmes intensitātes rādītāji diennaktī periodā no 2014.–2023. gadam) par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz autoceļiem P20, P14 un valsts vietējā autoceļa V291 *Cēsis-Kārļi-Ieriķi*. Ietekmes zonā esošo citu atradņu (skat. arī šī atzinuma 3.2.5. apakšpunktu) darbības radītā trokšņa ietekme ņemta vērā, izmantojot tos pašus pieņēmumus (ieguves apjomi, darba laiks, izmantotās tehnikas raksturlielumi), kas izmantoti emisiju gaisā novērtējumā (skat. arī šī atzinuma 6.8.2.4. un 6.8.2.5. apakšpunktu). Modelī izmantotais reisu skaits gan no Paredzētās darbības vietas, gan tuvumā esošajām atradnēm norādīts Ziņojuma 2. pielikuma 55. tabulā. Trokšņa emisiju modelēšanā ņemta vērā arī Darbības vietai blakus esošās SIA "8 CBR" asfaltbetona ražotnes darbība.
- 6.9.3.5. Novērtējuma rezultāti visās Paredzētās darbības un transportēšanas ceļa ietekmes zonā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās apkopoti Ziņojuma 2. pielikuma 58. un 59. tabulā – 58. tabulā sniegta informācija par esošo (fona) rūpniecisko troksni, Paredzētās darbības radīto rūpniecisko troksni abu alternatīvu īstenošanas gadījumā un paredzamo summāro rūpniecisko troksni katrā no alternatīvām, savukārt 59. tabulā iekļauta informācija par esošo (fona) satiksmes troksni, Paredzētās darbības radīto satiksmes troksni un summāro satiksmes trokšņa līmeni. Esošā rūpnieciskā trokšņa izkliedes karte pievienota Ziņojuma 2. pielikuma 6. attēlā, Paredzētās darbības radītā trokšņa izkliedes kartes (bez fona ietekmes) abām alternatīvām iekļautas Ziņojuma 2. pielikuma 7. un 8. attēlā, savukārt aprēķinātais rūpnieciskā trokšņa līmenis ar fonu – 9. un 10. attēlā. Ar Paredzēto darbību saistītā autotransporta (satiksmes) radītā trokšņa izkliedes karte iekļauta Ziņojuma 2. pielikuma 11. attēlā, fona satiksmes trokšņa līmeņa izkliedes karte – 12. attēlā un kopējā satiksmes trokšņa izkliedes karte – 13. attēlā.
- 6.9.3.6. Saskaņā ar Ziņojumā iekļauto novērtējumu, augstākais rūpnieciskais fona troksnis noteikts viensētās "*Lejas Peles*", "*Kalna Peles*", "*Miķīši*" un "*Dižbites*", kur noteiktās L_{diena} vērtības attiecīgi ir 52 dB(A), 51 dB(A), 48 dB(A) un 46 dB(A). Paredzētās darbības radītais rūpnieciskais troksnis esošo rūpniecisko fona troksni pārsniedz tikai viensētā "*Miķīši*", kur tas B alternatīvas īstenošanas gadījumā ir 49 dB(A), t.i. par

³³ Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 1.1. apakšpunkts.

³⁴ Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 2. punkts.

1 dB(A) augstāks nekā esošais rūpnieciskā trokšņa līmenis, bet parējās teritorijās tas ir robežās no 8 – 32 dB(A). Salīdzinot Paredzētās darbības radīto rūpniecisko troksni ar Noteikumos Nr. 16 noteiktajiem robežlielumiem, Ziņojumā secināts, ka trokšņa robežlielumi netiek pārsniegti nevienā no modelētajiem scenārijiem.

- 6.9.3.7. Augstākais summārais rūpnieciskais troksnis aprēķināts viensētās “*Lejas Peles*” un “*Miķīši*”, kur tas B alternatīvas gadījumā ir 52 dB(A). Viensētā “*Miķīši*” A alternatīvas īstenošanas gadījumā summārais rūpnieciskais troksnis prognozēts 51 dB(A). Pārējās teritorijās Paredzētās darbības radītais rūpnieciskais troksnis neradīs izmaiņas esošajā situācijā.
- 6.9.3.8. Augstākais esošais satiksmes trokšņa līmenis noteikts viensētās “*Akmeņkalni*”, “*Virgabaļi*” un “*Zīpari 2*”, kas atrodas autoceļu aizsargjoslās (Ziņojuma 2. pielikuma 59. tabula) un kurās noteiktās L_{diena} vērtības attiecīgi ir 64 dB(A), 62 dB(A) un 58 dB(A). Ārpus autceļu aizsargjoslām augstākais esošais satiksmes troksnis noteikts viensētā “*Kalna Virgabaļi*”, kur L_{diena} vērtība ir 54 dB(A). Novērtētais Paredzētās darbības radītais satiksmes troksnis nevienā no vērtētajām viensētām nav augstāks par esošo satiksmes troksni. Augstākais Paredzētās darbības radītā satiksmes trokšņa līmenis noteikts viensētā “*Akmeņkalni*” (48 dB(A)), kas ir par 16 dB zemāks nekā esošais satiksmes troksnis. Saskaņā ar Ziņojuma 2. pielikuma 59. tabulu summārais satiksmes troksnis, salīdzinot ar esošo satiksmes troksni, atsevišķos uztvērējpunktos³⁵ paaugstināsies par 1 dB(A), bet nepārsniegs Noteikumos Nr. 16 noteiktos robežlielumus.
- 6.9.3.9. Ziņojuma 2. pielikuma 57. tabulā ietverta Ziņojumā vērtētā papildus informācija, kurā summēts esošais (fona) rūpnieciskais un satiksmes troksnis ar Paredzētās darbības radīto rūpniecisko un satiksmes troksni. Konstatējams, ka, realizējot A alternatīvu, kopējais trokšņa līmeņa pieaugums paredzams piecās viensētās. Par 1 dB(A) tas palielināsies viensētās “*Kalna Astītes*” (līdz 37 dB(A)), “*Lejas Ķāķi*” (līdz 36 dB(A)), “*Jaundāvas*” (līdz 52 dB(A)) un “*Zīparpirts*” (līdz 44 dB(A)), bet par 3 dB – viensētā “*Miķīši*” (līdz 52 dB(A)). B alternatīvas gadījumā trokšņa līmeņa pieaugums prognozējams četrās viensētās – par 1 dB(A) tas palielināsies viensētās “*Lejas Ķāķi*” (līdz 36 dB(A)), “*Jaundāvas*” (līdz 52 dB(A)) un “*Zīparpirts*” (līdz 44 dB(A)), bet par 4 dB – viensētā “*Miķīši*” (līdz 52 dB(A)).
- 6.9.3.10. Ziņojuma 4.7.2. nodaļā, kurā iekļauti pasākumi trokšņa izplatības mazināšanai norādīts, ka saglabājams mežs, kas atrodas starp Darbības vietu un viensētām “*Miķīši*” un “*Lejas Peles*”, kas noteikts arī kā viens no pasākumiem arī piesārņojošo vielu emisiju izplatības mazināšanai (skatīt šī atzinuma 6.9.2.10. apakšpunktu).
- 6.9.3.11. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, tostarp arī no derīgo izrakteņu transportēšanas, Aģentūra atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar lielākiem darbu veikšanas laika nosacījumiem un būtiski atšķirīgiem izmantotās tehnikas trokšņa rādītājiem kā Ziņojuma 2.3.1. tabulā norādītie. Derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un produkcijas izvešana veicama tikai darba dienās diennakts dienas periodā. Šādi darba organizācijas un tehnisko parametru nosacījumi jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātajam jānodrošina to ievērošana.

³⁵ Summārais satiksmes troksnis viensētā “*Jaundāvas*” – 52 dB(A), “*Lejas Peles*” – 35 dB(A), “*Kalna Astītes*” – 34 dB(A), “*Kalna Ķāķi*” – 34 dB(A), “*Vidus Ķāķi*” – 33 dB(A).

- b) Iespēju robežās saglabājams mežs starp Darbības vietu un viensētām “*Mikšīši*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 4246 002 0456) un “*Lejas Peles*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 4246 002 0403).
- c) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un atbilstoši rezultātiem lemjams par pasākumiem trokšņa ietekmes samazināšanai, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildu pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī izstrādātais pasākumu plāns trokšņa ietekmes robežlielumu nodrošināšanai.

Aģentūra konstatē, ka Ierosinātāja IVN rezultātā ir noteikusi optimālos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un novērtējusi ar to sagaidāmās galvenās ietekmes, tajā skaitā ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību, kultūrvēsturiskajām vērtībām, gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni, transportēšanas ietekmes u.c.

Aģentūra secina, ka nav konstatēti tādi apstākļi, kas kopumā nepieļautu īstenot kādu no Ziņojumā vērtētajām iegūtā derīgā materiāla apstrādes vietas alternatīvām³⁶. Tajā pašā laikā Ziņojumā novērtēts, ka mazāku ietekmi uz ainavu un sociālekonomiskajiem aspektiem radītu B alternatīvas īstenošana. Tomēr Ierosinātājas paredzētās darbības īstenošanas iespējas būs lielā mērā atkarīgas no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Cēsu novada pašvaldība), kuram jālemj par darbību akceptēšanu vai neakceptēšanu, kā arī iestādēm, kas lems par dažādu administratīvo aktu izdošanu attiecībā uz Paredzētās darbības pieļaujamību un prasībām tās īstenošanai.

Aģentūras atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu un tajā novērtēto Paredzētās darbības ietekmi. Lēmumu par Ierosinātājas paredzētās darbību realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā pašvaldība vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli un, ievērojot Aģentūras atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par paredzēto darbību pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot, tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Aģentūras atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

D. Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Anete Liepiņa
Anete.Liepina@eva.gov.lv

Dace Strode
Dace.Strode@eva.gov.lv

³⁶ Skatīt šī atzinuma 3.4.1. apakšpunktu.